

2 skyrius „Tyrimai“

Titulinis puslapis: detektyvas Kristoferis Grinius savo kabinete sėdi prie rašomojo stalo. Jis pasirėmęs galvą rankomis, rūko cigaretę, vaizdas parūkavęs nuo cigaretės dūmų. Už detektyvo nugaros langas, už jo – naktinis dangus. Kabinetą blankiai apšviečia sena stalinė lempa.

Vaizdas iš šono – profiliu vaizduojamas detektyvas išpučia dūmus, jo veidas - susimąstęs ir sunerimęs. Kristoferio mintys: „*Tas pats žmogus. Dviejose vietose. Vienu metu. Gyvas ir miręs? Klajojanti dvasia? Ne... Prisimink faktus, Kristoferi.*“. Kristoferis priartintas profiliu, atlošęs galvą į lubas išpučia dūmus. Kristoferio mintys: „*Nr. 1: 22:30 kalbėjausi su Lorensu Totenkofu tardomajame. Nr. 2: su ponu Totenkofu prieš tai bendravau mažiausiai valandą. Nr. 3: 22:46 tas pats Totenkofas mirė Šv. Pranciškaus ligoninės reanimacijoje... ten prabuvęs ištisą dieną.*“ Kristoferis užrašų knygelėje, padėtoje ant rašomojo stalo, nubrėžia dvi lygiagrečias linijas, jose pažymi taškus „21:30“, „22:30“, „22:46“. Ties „22:30“ ir „22:46“ padeda kryžiuokus, tarp jų - klaustuką. Kristoferio veidas iš priekio – jame sustingusi šypsena: „*Taigi, ne gyvas ir miręs, o gyvas ir... gyvas. Vienu metu – dviejose vietose. Net ne šmėkla, o kažkas beprecedentinio. Tai įdomu. Velniškai įdomu.*“ Kristoferis atstoja ir, sukryžiuavęs rankas iš už nugaros, ima vaikščioti po kabinetą: „*Gal dėl visko kaltas nuovargis? Persidirbimas? Velniai žino, kada paskutinį kartą normaliai miegojau. Nors vargu ar kelių bemiegių naktų pakaktų, kad regėčiau tokias tikroviškas haliucinacijas. Be to...*“, detektyvas nuo stalo paima savo užrašų knygelę, atverčia kelis puslapius atgal. Priartintas puslapio viršus: „*Lorensas Totenkofas, 27 metai. Parodymai dėl galimo kėsینimosi nužudyti...*“ (ten kur kas daugiau teksto, bet aiškiai matosi tik šitas užrašas, visko gi nesutalpinsi į vieną panelį). Detektyvo veidas iš apačios: „*Rašyti miegant – pernelyg jau sudėtingas triukas. Negalėjau užsnūsti ir visko susapnuoti, privalėjau būti sąmoningas. Bet visa tai šitaip netikroviška. Kurių velnių aš čia varginuosi? To paprasčiausiai negalėjo būti. Nebent... Galbūt tikrai sapnas? Galbūt sapnuoju dabar?*“. Detektyvas spragtelį pirštais sau prieš nosį, timpteli ausį, galiausiai atsivėdėjęs spirią į stalo kampą. Nusimušęs pirštą ima šokinėti ant vienos kojos: „*Gera! Tai buvo kvaila. Au-au-au-au-au..!*“

Detektyvo žvilgsnį užkliudo kažkas, pakabintas virš įėjimo į kabinetą (vaizdas iš apačios). Detektyvas žvelgia į užrašą, pakabintą virš kabineto durų, jame parašyta „*When you have eliminated the impossible, whatever remains, however improbable, must be the truth – Sherlock Holmes, by sir A. C. Doyle*“. Detektyvas atsikelia nuo stalo, vaikšto pirmyn atgal skersai kabinetą: „*Eina šikt. Po velnių tą Doilį. Išsiaiškint juk privalau - kad ir kaip neįtikimai viskas atrodo. Ypač, kai taip neįtikimai viskas atrodo. Velniop mano dabartinės bylas, duosiu jomis pasirūpinti Ingridai ir Domui, o jei jie nesusitvarkys – kam tai rūpi?*“. Kristoferis vėl sėda prie stalo ir nusijuokia: „*Kiek kartų esu sakęs – nepatikėsiu, kol nepamatysiu savo akimis. Bet štai, negaliu patikėti net ir pamatęs. Nuo ko pradėti aiškintis..?*“ Detektyvas užgesina cigaretę į peleninę stalo kampe, pasirausia kišenėje ir ištraukia suglamžytą formą, kurią buvo davęs Lorensui. Mintys: „*Žinoma. Antspaudai. Policijos pradžiamokslis.*“ Ištiesia ją ant stalo, po stalinės lempos šviesa ir ištiesina. Iš stalo stalčiaus išsitraukia plonas gumines pirštines, iš kito – pirštų antspaudų ėmimo priemonės (tam tikro juodo rašalo indelį, teptuką, kelis plastikinius popierėlius su popierinėm etiketėm viršuje). Tuo metu mąsto: „*Jeigu tas*

„Lorensas Totenkofas“, su kuriuo kalbėjaisi, nebuvo pervargusio mulkio klidesys, jis bus palikęs pirštų antspaudus. Nuo to ir reikėjo pradėti, genijau, o ne nuo stalo spardymo... Šūdas. Kad tik nebūčiau nago nusivaręs. Na, bet ką jau padarysi. Pamėginkim...“. Atsargiai patepa teptuką rašale, pabrauko per lapo kraštus ir ties viduriu (ten, ties kur žmonės paprastai ima popieriaus lapą). Išryškėja keletas pirštų antspaudų skirtingose vietose. Detektyvas ignoruoja pavienius antspaudus, tuos, kuriuos paliko pats bet kaip griebdamas ir lamdydamas formą, atsargiai paima tik tuos, kurie atrodo kaip palikti žmogaus, lygiai paėmusio popieriaus lapą (kad skaitytojai atkreiptų dėmesį būtent į juos, antspaudai išryškinami – na, tokia panelių seka: lapas su antspaudais (niekas neišryškinta), priartintas Kristoferio žvilgsnis, tuomet vėl lapas, šįsyk su išryškintais reikiama antspaudais).

Iš viso keturi pavyzdžiai. Kristoferis užrašo ant etikečių „Antspaudai nuo parodymų formos (L. Totenkofo byla) nr. 1, 2, 3, 4“. Užlipina antspaudus, kad nenusitrintų, sudeda į nedidelį vokelį ir patenkintas įsideda į ploną lagaminėlį, stovintį šalia stalo: „Reiks iširti laboratorijoje. Aišku, ne dabar. Būtų bergždžias darbas. Tikriausiai mūsų archyvai nepadės. Ieškoti avarijos vietoje? Bent turėčiau geresnį pretekstą nei ligoninėje. Galbūt. Bet pirma...“ Detektyvas atsistoja, žengia prie durų „...reikia pasirūpinti būtiniausiu dalyku. Prunencija.“ Detektyvas žengia pro duris.

Kristoferis greitai nusileidžia laiptais į antrą aukštą, eina ilgu koridorium, apšviestu spragsinčių neoninių lempų. Kamera atsitraukia – tikrąja to žodžio prasme, vaizdas parodomas pro ekraną, kuriame matome filmuojamą einančio koridoriumi detektyvo vaizdą. Detektyvas žengia pro tolimiausias koridoriaus duris. Kamera dar atsitraukia – Kristoferis įžengęs į kambarį su daugybe ekranų, kuriuose matomos visos nuovados patalpos, taip pat su lentynomis, kuriose sukrauti kiekvienos dienos įrašai (senu VHS formatu). Ekranai didžiuliai, prastai rodantys, mašinos po jais atrodo šiek tiek senoviškai, primena 80-ųjų techniką. Prie ekranų sėdi maždaug 35 metų amžiaus moteris vidutinio ilgio šviesiais, seniai neplautais plaukais, dėvinti policijos uniformą ir akinius. Tai – seržantė Prunencija. Prunencija snaudžia. Kristoferis spragteli pirštais. Prunencija nė nekrusteli. Detektyvas šypteli: „Miega lyg angelėlis... Kaip miela.“ Kristoferis atsargiai apeina Prunenciją. Palinksta prie ekranų: „Taigi... Patikrinkim, ar mūsų paslaptinęją poną Totenkofą užfiksavo moderniosios technologijos.“ Detektyvas sustabdo įrašinėjimą ir ima atsukinėti įrašą tol, kol randa save – bet Lorenzo kadre nėra, atrodo, lyg Kristoferis kalbėtusi su oru (bent keli paneliai). Priartintas Kristoferio veidas – detektyvas išigandęs. Mintys: „Atrodo, lyg kalbėčiausi su oru. Totenkofo nė ženklų. Idomu, švelniai tariant... Galbūt reikėtų nuodugniau patyrinėti įrašą? Kodėl gi ne... Aišku, svarbiausia – kad jo neišvystų niekieno kito akys. Kiltų... nepatogių klausimų. Kaip paaiškinti, kad nesi beprotis, neskambant kaip sumautam bepročiui?“. Kristoferis ištraukia vaizdajuostę iš įrašinėjimo aparato, paima iš lentynos naują ir deda į vidų. Įdėjęs pasilenkia prie ekranų, bet staiga nustėra – jam ant peties kažkas padeda ranką. Balsas iš už nugaros: „Apsisuk. Lėtai.“ Kristoferio mintys: „Mėšlas.“

Detektyvas apsisuka. Prunencija (pakilus iš kėdės): „Detektyve Griniau. Ką, po paraliais, čia išdarinėjat?!“. Kristoferis nusijuokia: „Seržante Prunencija, baikit taip gąsdinti“, Prunencija (purkšteli): „-pasakė tipelis, sėlinantis po nuovadą tarsi koks plėšikas.“ Kristoferis: „Nesėlinau. Tu miegojai.“ Prunencija: „Nemiegojau. Ilsinau akis, tik tiek...“, Kristoferis, šypsodamasis, kilstelė antakį: „Tikrai? Kaip tau atrodo, kiek dabar valandų?“, Prunencija: „Apie pusę devynių, kodėl klausai?“,

Detektyvas pabarbena į laikrodį ant sienos – tas rodo, kad jau po vidurnakčio. Kristoferis: „*Akys gerai pailsėjo?*“. Prunencija: „*Eik šikt.*“, detektyvas (skėsteli rankomis): „*Tu miegojai. Darbo metu. Aš tave prižadinau. Nematau, dėl ko reikia pykti. Iš tiesų tai galėtum padėkot.*“ Prunencija (susierzinus): „*Aha, aha, o pats tai tikras darboholikas. Neturėtum dabar budėti prie stalo?*“, Detektyvas skėsteli rankomis. Prunencija tęsia: „*Beje, nesakyk Viktorui, ką? Jis mane užmuš, jei sužinos, kad užsnūdau. Neesmė, kad 14-ojoj niekas niekad neįvyksta – gi pats žinai, kaip tas tipas rimtai į viską žiūri.*“ Kristoferis: „*Nesijaudink dėl Viktoro, Prunencija. Jei su juo geriau susipažįsti, mūsų grėsmingasis šefas pasirodo esąs visai normalus žmogus.*“ Prunencija: „*Viktoras Hobšteinas vedęs savo darbą. Visi tą žino. Normalaus bendravimo santuokos įžadai neleidžia.*“ Kristoferis: (merkia akį): „*Kas, manai, šiuo metu budi už mane?*“. Prunencija: „*Meluoji.*“, Kristoferis papurto galvą. Seržantė (dramatiškai užsikniaubia ant stalo): „*O vakar jis man vos papeikimo neišrašė vien už tai, kad trumpam išėjau paskambint namo! Pasaulis žiaurus...*“ (žodžiai „išėjau paskambinti“ išryškinti). Detektyvas (priartintas veidas, vienas antakis kiek kilstelėtas): „*Na, kadangi aš vis tiek dykinėju, galiu tave trumpam pavaduoti. Gal nori kur išeit dabar?*“ Prunencija (nusičiaudėja į popierinę nosinę, išmeta į šalimais stovinčią šiukšliadėžę): „*Ne, dėkui. Gal ir eičiau skambtelėt vyrui, bet jei apačioj budi Viktoras, geriau nerizikuosiu. Be to, reik peržiūrėt ir visą vaizdo medžiagą, kurią praleidau. Protokolas. Nekenčiu šito darbo.*“ Kristoferio mintys: „*Velniava. Negaliu jai leisti pastebėti, kad sukeičiau vaizdajuostes – juo labiau pamatyti tikrojo įrašo. Kodėl, kodėl ji prabudo tokiu netinkamu metu?*“ Prunencija: „*Šiaip jau, taip ir neatsakei – ką apskritai čia veiki?*“. Kristoferis: „*Pamačiau, kad miegi, galvojau, puiki proga apžiūrėt, kokios pozicijos netekau kai mane perkėlė į žmogžudysčių skyrių.*“ Prunencija (susiraukia): „*Neprimink.*“, Kristoferis: „*Juk dėl liudijimo prieš Benediktą tave perspėjau. Dar vis jauti nuoskaudą?*“, Prunencija: „*O tu sugebi būti šunsnukis, Kristoferi.*“ Detektyvas gūžteli pečiais: „*Šunsnukis gauna paaukštinimą, principai parūpina darbą apsaugoje. Kada gi pasimokysi.*“ Prunencija: „*Karjera – dar ne viskas.*“ Detektyvas: „*Tą patį galiu pasakyti ir apie aklą užsispyrimą. Neturiu nieko prieš tavo principus – anaip tol, gerbiu tave dėl jų. Pats asmeniškai turiu tik vieną. Bet kokia iš jų nauda, jei nemoki žaist pagal taisykles?*“ Priartintas jos stalo vaizdas, išryškinti keli tušti kavos puodeliai. Kristoferis: „*Kol dar neišėjau – į tuoletą nereik? Sakau, galėčiau kelias minutes už tave paspoksot į šitą nuobodžiausią pasaulį televizijos programą.*“ Prunencija: „*Kas per paslaugumo priepolis tau užėjo? Dar kartą dėkui, bet tikrai nereik.*“ (nusičiaudi vėl, išmeta dar vieną popierinę nosinę). Prunencija: „*Nors teisingai sakai, nuobodesnio dalyko nei čia sėdėt nebūna... Ir rimtai, jei dar kartą priminsi Benedikto bylą, rangas tavęs neišgelbės.*“ Kristoferis: „*Supratau, supratau. Taip baisiai nyku?*“. Prunencija: „*Ne tas žodis. Be to, pastarąsias dienas visai nemiegojau, nesistebėčiau, jei dabar užsnūščiau su tavim kalbėdamasi. O iki kitos pamainos dar...*“ (pradedą čiaudėti, o popierinių nosinaičių nebelikę). Prunencija: „*Gal turi atliekamų nosinaičių, Kristoferi?*“ (išryškintas žodis „nosinaičių“). Detektyvas (nusišypso): „*Žinoma.*“ Priartintas jo švarko atlapas – detektyvas naršo savo vidinę kišenę. „*Kur aš jas nukišau...*“ (priartinta kita atlapo pusė, kurios Prunencija nemato – detektyvas iš vidinės kišenės ištraukia kažkokį buteliuką ir lengvai skysčiu iš jo pašlaksto popierinę nosinaitę). Kristoferis: „*Ak, štai kur.*“ (ištiesia Prunencijai nosinę). Prunencija ima čiaudėti ir šniurkštis nosį. Priartintas besišypsantis Kristoferio veidas, mintys: „*Nepaisant mūsų tarnybinių nesutarimų Prunencija vis dar pakankamai manimi pasitiki.*“ Priartinta Prunencija - nepaleidusi nosinės ji taip ir sukniumba ant stalo priešais ekranus ir užmiega. Kristoferis pavarto buteliuką rankose – priartinta jo etiketė, užrašas:

„Chloroformas“. Kristoferis: „*Visai be reikalo.*“ Vėl palinkęs prie ekranų detektyvas paleidžia įrašinėjimo komandą, paskutinį kartą pažvelgia į Prunenciją, mintys: „*Jei ją kas ir pažadins, brangioji mūsų šaulė nė nenutuoks, kas nutiko – juk taip norėjo miego, nieko keisto, kad vėl užsnūdo.*“.

Detektyvo rankos dreba, veidą išmušęs prakaitas. Giliai įkvėpęs ir iškvėpęs Kristoferis paima originaliąją vaizdajuostę ir pasikiša po švarku. Išeina iš kambario, uždaro duris ir lipa laiptais į trečią aukštą. Vienas panelis, vaizduojantis užmigusią Prunenciją – iš jos rankos iškritusi ir prie stalo kojos nukritusi chloroformu sulaistytą nosinė. Detektyvas Grinius, užlipęs laiptais į viršų, užsuka į savo kabinetą ir padeda tikrąją vaizdajuostę ant stalo. Užrakinęs kabineto duris vėl leidžiasi žemyn, į pirmą aukštą, mintys: „*Dabar galim pasirūpinti ir antspaudais.*“

Pirmame aukšte Grinius užsuka į policininkų darbo kambarį. Į jį piktai pašnairuoja Marko: „*Ko čia bėgioji aplink kaip koks beprotis, po velnių! Gal bent dabar teiksies paaiškinti, kodėl tau taip rūpi tas Totenkofas, a?*“.

Inspektorius, rimtu veidu: „*Net neįsivaizduoju, apie ką kalbi. Gali man atspausdinti viską, kas susiję su Lorenzo Totenkofo avarijos aplinkybėmis?*“.

Marko (skėsteli rankomis): „*Puiku, būk šiknius. Nu bet rimtai, sudominai - kam tau viso to reikia? Nagi, bent užuominą duok.*“.

Detektyvas (itin rimta išraiška): „*Ne-a.*“.

Marko (susinervinęs): „*Eik tu... Pats žinai kur, detektyve Griniau.*“ (spausdina senu adatinio spausdintuvu).

Marko: „*Štai. Patenkintas?*“.

Detektyvas: „*Žinoma, o kalbant apie Totenkofą... Nė velnio man jis nerūpi, kažkokia administracinė klaida su jo pavarde pasitaikė. Kalbant tik tarp mūsų, kur kas labiau sudomino daktarės, pas kurią jis pakliuvo, pavardė.*“ (merkia akį) „*Kartu studijavom kriminalistinės medicinos kursą. Mergina buvo kaip reikiant, bet galiausiai mane pametė išvažiavus tėtį mokslų į Vieną. O dabar... na, bylos tyrimas gi neblogas pretekstas pažinties atnaujinimui. Pagauni mintį?*“.

Storulis (atsipučia): „*Galėjai iš karto sakyti. Ech, tu gyvate, lakstai paskui uodegas darbo metu....*“.

Kristoferis: „*Mano pamaina beveik pasibaigus, jei ką. Be to, ne aš vienas. Pameni, kaip Ingrida susimetė su tuo modeliu iš Valstijų? Kurių velnių dirbt policijoj, jei nesugebi pasinaudoti profesijos teikiama privilegija?*“.

Marko smerkiamai papurto galvą: „*Kur pasaulis ritasi. Bet ar man tau pamokslauti. Ech. Tik žiūrėk, kad nieks be manęs nesužinotų - nors tu ir komisaro numylėtinis, Brazinskis tokį įžūlumą vargu ar praleis pro pirštus.*“.

Grinius šypsodamasis linkteli: „*Į jūsų patarimus bus atsižvelgta, analitike Marko Oravai.*“.

Pamoja ranka ir išeina su gudria šypsena veide, pasigriebia palatą, eina į priimamąjį. Marko (iš dėžutės išsitraukęs dar vieną spurgą): „*Šiknius, kokių reta.*“

Viktorą prie stalo jau pakeitusi naktinės pamainos policininkė – detektyvė Ingrida - matosi, jog ji ką tik atėjusi iš lauko, skruostai paraudę nuo šalčio, rišasi šaliką. Viktoras stovi ranka pasirėmęs priimamojo stalą (dabar patikslinu Viktoro išvaizdą – aukštas ir liesas, maždaug 60 metų amžiaus vyras, apsilinkęs baltus marškinius su atraitotom ir užsegtom rankovėm, dėvi kaklaraištį, kelnės juodos, ant pečių užsimetęs policininko švarką, veidas griežtas ir siauras, plaukai trumpi. Drabužiai labai tvarkingi, judesių maniera byloja apie karinę tarnybą).

Kristoferis, eidamas išėjimo link, jam draugiškai nusišypso: „*Dėkui, kad pavadavai, čia toks reikaliukas buvo iškilęs... Na, bet jau viskas sutvarkyta. Iki rytojaus, Viktorai – jau keliausiu namo.*“

Viktoras (taip pat draugiškai šypsodamasis): „*Detektyve Kristoferi Griniau!*“, Kristoferis (neramiai): „*I-Inspektoriau Viktorai Hobšteinau?*“, Viktoras (šypsena dar platesnė, lūpos kietai suspaustos, pasilenkia link Kristoferio): „*Ar jūs visai išprotėjote?!*“,

Kristoferis: „...ką?“, Viktoras (pasitaiydamas akinius): „*Išprotėjote: pametėte galvą, pamišote, kuoktelėjote, kvoštelėjote, sukvailėjote ar – jei esate linkęs į vaizdingesnius išsireiškimus – vieno šulo netekote?*“. Kristoferis (pasimetęs): „*Na, man vaizdingumo pakako ir pirmuose penkiuose paaiškimuose... Atleiskit, bet tikrai nežinau, ką turite galvoje*–“, Viktoras patapšnoja jam per petį: „*Tik šposyju, Kristoferi, atsipalaiduok*.“ Kristoferio mintys: „*Šposyju? Kas šiais laikais sako „šposyju“?*“. Viktoras: „*Bet, brangusis kolega – jei per dešimt sekundžių nepasiaiškinsi, kodėl komanduoji man mano paties teritorij-tfu, mano paties nuovadoje, turėjau galvoje – ataskaita komisarui nebus iš maloniųjų. Ne, mielas pone, tikrai neypač maloni. Nei man smagu rašyt papeikimus, nei ką – bet kur gi atsidutumėm, jei negerbtumėm tokio paprasto dalyko, kaip rango viršenybės?*“. Detektyvas (nervingai): „*Atleisk, Viktorai. Tu teisus. Apsižioplinau. Šiaip - nieko ypatingo. Maniau, kad sesuo pateko į avariją, bet, pasirodo, ten tik jos bendravardė tebuvo. Nepyk, kad nepaaiškinau – aš klaikiai neišsimiegojęs. O kai dar tokias naujienas išgirdau - aišku, nieko nenutiko, bet supranti, ką turiu galvoje*.“ Viktoras (šypsodamasis kiek grėsmingiau): „*Suprantu. Turint omenyje, kas pastaruoju metu dedasi, nustebčiau, jei kas nors iš mūsų būtų gerai pailsėjęs*.“ Viktoras kiek atsilošęs žiūri iš aukšto: „*Kita vertus, mano mielas, stebėtina, kaip galėjai supainioti savo seserį su 27-erių metų vyru, pavarde Totenkofas. Taip pat vertėtų pridurti, kad tavo sesuo gyvena rytų Berlyne – pats man apie tai porinai. Atmintis mano gal ir ne tokia gera kaip taviškė, bet taip paprastai neapmulkinsi; jei ji būtų koku stebuklingu būdu sugebėjus gaut leidimą emigruoti, tikrai būtum pasigyres*.“, Kristoferis: „*Viktorai, atleisk, aš-*“, Viktoras kilsteli ranką jį sustabdydamas: „*Pala, dar ne viskas. Galiausiai, gerbiamasis Kristoferi, būtų buvę tiesiog kvaila nepasidomėti, ką tokio tau parodė Marko, jog išlėkei iš nuovados tarsi patrankos sviedinys, nemanai? Taigi, neprieštaraus, jei palydėsiu tave namo, kur neabejotinai dabar trauki? Savo pamainą irgi baigiau, o universiteto kvartalas man pakeliui*.“ Detektyvas atsidūsta, jo mintys: „*Būtina jam buvo visą tiradą skelt? Gi jau supratau. Pričiupo. Laikas mėgint suktis*.“ Grinius: „*Atsiprašau, nederėjo meluoti. Bet reikalas... delikatus. Galėtum užmerkti akį bent šį kartą?*“. Viktoras (tiriamai nužvelgia Grinių): „*Asmeniniai reikalai? Ne... dėl jų man nemeluotum. O gal..? Taip. Viskas aišku*.“ Viktoras pikdžiugiškai nusišypso: „*O juk šitoks tavo slapukavimas ir žvilgesys akyse man pažįstami – užuodei kažką, kas kursto tavo nuoširdų susidomėjimą*“, Grinius: „*Gal ir taip. O ką?*“. Viktoras: „*Kad ir kokia toji byla – aš ją perimu. Sakyk, kur važiuoti, pakeliui papasakosi detales*.“ Kristoferis: „*Jokios bylos dar neturiu, tik kelis pabirus faktus ir nuojautas*–“, Viktoras: „*Ar man reikėtų pasinaudoti rango viršenybe? Komisariate vis dar svarstoma ar tave verta paaukštinti į inspektorius pareigas – šiam sprendimui didelę įtaką turi mano žodis. Įsivaizduok, kad šiuo metu tave nuolatos testuoju. Taigi, įmanomi du variantai – atskleidi kortas ir paaiškini, kas tave paskatino man meluoti arba kitoje ataskaitoje Brazinskiui paminėsiu kelis nusižengimus, kuriems, kaip pats išsireiškei, iki šiol buvau „užmerkęs akį“. Rinktis tau*.“ Kristoferis pamąsto. Po akimirkos apsisprendžia: „*Gera. Bet prie vairo nagų neikišk*.“ Viktoras išsišiepia: „*Protingas pasirinkimas*.“

Viktoras ir detektyvas važiuoja per miestą Kristoferio automobiliu. Vaizdas iš šono, automobilio langas pavaizduotas stambiu planu taip, kad matytųsi vairuojančio detektyvo išraiška (šįsyk jo veide matyti susierzinimas), bei šalia jo sėdintis Viktoras patenkintu veidu. Fone matosi naktinio miesto centro vaizdai: visur vaikšto žmonės, važinėja automobiliai, miestas gerai apšviestas ir judrus, matosi, jog tai didmiestis. Priartintas automobilio priekinis stiklas – detektyvas susinervinęs viena ranka vairuoja, kitą

iškišęs pro langą su rūkstančia cigarete. Viktoras skaito atspausdintą Totenkofo mirties suvestinę, kalba: „*Pilietis Totenkofas sunkiai sužeidžiamas automobilio avarijoje, kurią, preliminariais duomenimis, pats ir sukėlė - jam nustatytas 3-jų promilių girtumas. Taip, taip, taip... O, faksas iš ligoninės! Šviežia informacija, Marko šaunuolis... Taigi, Totenkofas prieš kelias valandas mirė reanimacijoje. Ir tu vistik manai, kad čia kažkas netaip? Sudėtingai užmaskuota žmogžudystė? Velnioniškai įtikinamai padaryta, jei norėtum išgirsti mano nuomonę.*“. Vaizdas iš kito šono, pro langus matosi pralekianti kita gatvės pusė, detektyvas traukia dūmus, sako: „*O jei nenorėčiau? Jėzau, Viktorai, ar kada nors baigsi kalbėt tokiom sudėtingom frazėm?*“, Viktoras gūžteli: „*Tik išsireiškimas. Juk puikiai supratai, ką norėjau pasakyti.*“, Kristoferis (išpučia cigaretę): „*Taip, incidentas tikrai atrodo niekuo neišsiskiriantis. Bet turiu savų šaltinių, kurie teigia priešingai. Galimas daiktas, reikalas beprasmiš. Kodėl tau nevažiavus namo ir nepasiilsėjęs, kol aš užsiimsiu savo nesąmonėmis?*“. Viktoras (nusikvatoja): „*O, ne, Kristoferi. Kažką bandai nuslėpt taip akivaizdžiai, jog tau tuoj dūmai iš ausų pradės rūkti. Kalbant literatūriškai - kažką svarbaus uoste užuodžiu, miegas visai nebeima.* Kristoferis (sumurma): „*Tu VISADA kalbi „literatūriškai.*““ Viktoras (peržvelginėdamas dokumentus tęsia): „*Taigi, avarija įvyko Švarcfelsene. Spėju, važiuojam į svečius pas 6-osios nuovados vyrukus, ar ne?*“, Kristoferis (išmeta cigaretę per langą): „*Nuo kažko pradėti reikia. Galim ir nuo jų.*“ Nuvažiuojančio automobilio vaizdas iš užpakalio – panelis didelis, matoma plati miesto centro panorama.

Kelios scenos važiuojant per miestą – vienose gatvėse vis dar daugybė žmonių ir automobilių, tuomet detektyvo mašina pasuka į žymiai tuštesnius ir prasciau apšviestus kelius. Galiausiai sustoja ties aptriušusio, nedidelio pastato su šviečiančiu užrašu „6-oji Policijos Nuovada“ (kuri nors viena iš raidžių neveikia, kuri nors viena - blyksi elektra) bei dviem automobiliais stovėjimo aikštelėje. Policininkai išlipa iš Griniaus automobilio, įeina į pastatą – priėmimo kambarys tamsus, sienos apklijuotos tamsiai žaliomis plytelėmis, prie stalo nuobodžiauja du ūsuoti pagyvenę policininkai. Vienas iš jų (atsainiai): „*Labas vakaras, kuo galim padėti?*“. Grinius (išsitraukia ženklelį): „*Detektyvas Kristoferis Grinius. Norėčiau tikslios informacijos apie Lorenzo Totenkofo padarytą avariją bei pamatyti įvykio vietą.*“. Vienas iš ūsuotųjų pažvelgia į detektyvą pro akinių kraštą: „*Baik mojuot tuo ženkleliu, sūneli, dar pamesi. Žinai, kiek dabar laiko?*“, Grinius (kiek pasimetęs): „*Po vidurnakčio?*“, ūsuotis: „*Tataigis, po vidurnakčio. Ir šalta velniškai. Nori tąsytis tokioj žvurbumoj lauke – maloniai prašom, aš liksiu čia. Labos nakties.*“ Demonstratyviai tingiai atsiverčia laikraštį. Į priekį žengia Viktoras, be žodžių stveria tą laikraštį jam iš rankų ir meta šonan. Ūsuotis: „*Po paraliais, kas tau užėjo, psiche-*“, tuomet pažvelgia Viktorui į veidą ir pašoka: „*Atleiskit, vade. Prietemoje jūsų nepažinau, tikrai nenorėjau...*“, Viktoras (meiliai): „*Ko? Vykdyti savo pareigų?*“. Antras policininkas jau irgi atsistojęs. Ūsuotis: „*Prašau atleisti.*“ Viktoras: „*Palydėkite mus į avarijos vietą, gerieji žmonės. Ryt komisariate lauksiu jūsų pasiaiškinimų dėl piktybinio dykinėjimo pamainos metu.*“ Budėtojai susižvalgo.

Kita scena – antras budintysis veda detektyvą ir Viktorą tamsiomis rajono gatvėmis (jose - vos keli žmonės, daugiausiai valkatos, vienas kitas girtuoklis, gatvės prastokai apšviestos, bet rajonas naujesnis, nei pagrindinė miesto dalis, kurioje vyko viskas prieš tai), tuo metu kalbėdamas: „*Avarija įvyko vakar, 9:25 / 9:26 ryto. Iš automobilio teliko... na, sakykim, po visko galima buvo pristatyt parodoj kaip*

modernaus meno eksponatą. Vargu ar stebėtina, kaltininkas buvo girtas kaip tapkė, jaunimas šiais laikais... Šventė paaukštinimą darbe, tad tikriausiai nebuvo visiškas vėpla, tik šiaip idiotas. Pamanykit, užsimanė vairuot – aš tiek išgėręs tai tik už žemės laikyčiaus, kad nepargriūčiau; apie jokią vairavimą ir kalbų nebūtų.“ Grinius: „Ar ši avarija buvo kuo nors išskirtinė?“, budėtojas: „Be fakto, jog jis su tiek promilių dar sugebėjo pastovėti? Nieko neįprasto, pareigūnai, galiu jums garantuoti. Susiknežino ir tiek. Be vairuotojo nieko automobilyje nebuvo, praeiviai irgi nenukentėjo – dėkui Dievui, aišku.“ Viktoras: „Kas jums pranešė apie įvykį?“, Budėtojas: „Niekas. Trinktelėjo taip, kad pusėj rajono girdėjosi. Keli mūsų patruliai netoli įvykio vietos kažkam rašė baudą, tai iškart ir atskubėjom. Tikras stebuklas, kad šmikis dar buvo gyvas.“ Viktoras: „Taigi, reikia suprast, liudininkų neapklauset?“, budėtojas: „Kad nebuvo reikalo. Nesuprantu, ko jums taip parūpo paprastas eismo įvykis? Niekas daugiau nenukentėjo.“ Kristoferis: „Gal ir nieko svarbaus, bet mums jį pavesta patikrinti. Brazinskio įsakymai.“, Viktoras: „Beje, liudininkus apklaust juk privalėjot pagal protokolą. Viešpatie, pareigūne, nesikaskit sau dar gilesnės duobės, ką?“, ūsuočius: „...Atleiskit. Daugiau to nebepasikartos, inspektoriau.“, Viktoras liūdnai papurto galvą: „Kad ir kaip jums galėtų atrodyt, man tai jokio malonumo nesukelia. Bet rimtai – galvokit, ką darot, gerasis žmogau. Padėkit man padėti jums.“ Kristoferis atsidūsta: „Gerasis žmogus būtų dar geresnis, jei mikliau judintų kojas. Ar dar toli?“. Budėtojas: „Tiesą sakant, jau atėjome.“

Už gatvės kampo kelias užtvertas policijos „STOP: POLICIJA“ juostomis, gatvės vidury – metalo laužo krūva, kuri kažkada buvo gana prabangus automobilis (toks pats, kokį Totenkofas regėjo pirmame skyriuje, kai suvokė, kas jam nutiko). Budėtojas: „Turėjo išvežti jau ryte, gyvatės... Šitam mieste nieks neveikia taip, kaip priderėtų.“ Viktoras kilsteli antakį. Budėtojas tęsia: „Na, prašau, ponai, nors žinokit, jog išknisom viską, kas tik buvo įmanoma.“. Detektyvas atsisuka į Viktorą: „Nori lyst vidun?“, Viktoras skėsteli rankomis ir užverčia galvą aukštin: „Vajetau, rausimasis po metalo laužą – mano mėgstamiausia vakaro atrakcija!“ Kristoferis krypteli galvą: „Sarkazmas tau netinka. Per daug dramatizuoji.“ Ir patraukia link automobilio. Viktoras suneria rankas ant krūtinės ir suniurzga: „Dramatizuoju. Pamanykit. Dramatizmas – policininko gyvenimo duona ir druska.“, Budėtojas mąsliai palinksi: „Tikra tiesa. Kad ir šiandien – rašau sau ramiai avarijos raportą ir staiga (liūdnai papurto galvą) rašalas baigias... Po tokių stresų pradedi žvelgti į pasaulį kitomis akimis.“ Kristoferis neatsigręždamas mosteli ranka: „Va čia jau panašiau.“ Detektyvas prieina prie automobilio, atsidaro lagaminėlį ir išsitraukia pirštų antspaudų ėmimo priemonės. Tuo metu Viktoras, susikišęs rankas į kišenes, atsiremia į namo sieną šalikelėje ir toliau kalbasi su budėtoju: „Kalbant apie avariją – kas ją konkrečiai sukėlė? Automobilis vidury kelio – su niekuo kitu nesusidūrė?“. Budėtojas: „Velnias žino, kamerų įrašus peržiūrinėja analitikai iš komisariato – man tai nei šilta, nei šalta. Na, bet girtuoklėlis važiavo virš 100 km/h penkiasdešimties zonoje, daug kas galėjo įvykt. Plius, kaip jau sakiau, kitų nukentėjusių nebuvo.“ Viktoras pažvelgia į viršų (vaizdas iš viršaus) – ant vieno pastato kampo pritaisyta griozdiška, senoviška eismo stebėjimo kamera (vaizdas iš apačios). Besikalbančių Viktoro ir budėtojo vaizdas iš toliau – matosi, jog kažkoks tamsus veikėjas, gulintis tarp šiukšlių šalia vieno namo juos stebi ir klausosi, vaizdas šiek tiek iš už jo nugaros, kad nesimatytų, kas tas veikėjas toks.

Detektyvas užsimauna plonas gumines pirštines, užsidega infraraudonųjų spindulių žibintuvėlį ir jį įsikanda, tuomet pro gaisrininkų išpjautą skylę įlenda į sudaužyto automobilio vidų ir jį apšviečia. Stambiu planu vaizduojamas apšviestas suknežinto automobilio vidus, visur pilna suknešėjusio kraujo (kadangi jos apšviestos tais spinduliais, dėmės atrodo ne tamsios, o šviesios ir išsiskiria iš aplinkos) bei pirštų antspaudų (tas pats, kas su kraujo dėmėmis). Jų ypač daug ties vairuotojo sėdyne. Grinius pasilenkia prie vairo ir pradeda imti pirštų antspaudų pavyzdžius – vaizdas iš apačios. Mintys: „*Progresas*.“

Viktoras toliau kalbasi su budėtoju. Budėtojas įsikandęs cigaretę, ieško savo kišenėse degtukų: „*Ponas inspektoriau, gal turit kuo pridegt?*“, inspektorius papurto galvą: „*Grižęs iš karo mėčiau rūkyti. Geriau paprašykite mūsų jaunojo draugo – vaikiną dūmija už visą fabriką, plaučių vėžio tikriausiai prašosi. Matėt tą reklamą..?*“, budėtojas: „*Kur rūkoriaus plaučius pjausto ir nikotiną traukia? Jo, jo. Baisu. Kai pamačiau ir pats mėčiau. Bent tris kartus iš eilės. Pavydžiu valios, vade.*“ Viktoras šypeli. Budėtojas: „*Beje... Atleiskit, jog klausiu... Kuriam tiksliai kare dalyvavote?*“ Viktoras atsisuka – jo antakiai suraukti, veidas rūstus: „*Atsiprašymas priimtas.*“ Budėtojas nusuka žvilgsnį. Pauzė. Viktoras: „*Žiūriu, užtvėrėt visą gatvės atkarpą. Kaip problemos su eismu, penktoji aveniu dienomis juk gana judri?*“. Budėtojas (susiraukia ir pasičiupinėja smilkinius, lyg juos šiek tiek maustų): „*Keista, kad paklausėt... Tiesą sakant nežinau... Sunki diena buvo, nepamenu, net pačiam juokinga... Tikrai, čia juk turėjo būti tikras chaosas...*“. Viktoro veidas stambiu planu – veide šiokia tokia nuostaba, antakis kilstelėtas.

Detektyvas išlipa iš automobilio su kokiais 5-iais pirštų antspaudų pavyzdžiais, įsideda juos į savo lagaminėlį, prieš tai užrašęs etiketes (nėra reikalo parodyti, ką jis rašo), tuomet eina link Viktoro su budėtoju sakydamas: „*Turiu viską, ko reikia. Manau, nebeverta daugiau trukdyti jūsų poilsio, pareigūne.*“. Budėtojas (gniaužydamas savo kepurę): „*Dar kartą atleiskite.*“ Kristoferis, Viktoras ir budėtojas grįžta iš kur atėję, vaizdą matome vėl iš to paties gatvės kampo - šįsyk žmogus, stebėjęs Viktorą, atsikelia iš šiukšlių; vėl rodomas iš nugaros, bet jau matome, kad tai valkata. Jis nuseka policininkams iš paskos. Priartinti Viktoras su detektyvu, jau stovintys prie automobilio. Budėtojas, stovintis jiems už nugarų: „*Klausykite, ponas inspektoriau... jei jau radot viską, ko reikia – gal pamirškim tuos pasiaiškinimus, ką? Mes su Leonidu jau greit į pensiją išeisim, pagailėkite...*“, Viktoras atsisuka, priartintas jo besišypsantis veidas: „*Pamirškim, sakot? Iš tiesų, juk judu jokios didelės žalos nepadarėte, nevertėtų bausti žmonių už kelias nepagarbes replikas savo rango vyresniesiems, argi ne?*“. Budėtojas skėsteli rankomis: „*Žinojau kad būsite supratingas. Dar kartelį persiprašau dėl nesusipratimo-*“. Viktoro veidą perkreipia pyktis: „*Kaip manot, kas mes tokie esame, pareigūne?!*“. Jam už nugaros matome krizenantį Kristoferį. Budėtojas sutrinka: „*...mentai? ...sere.*“ Viktoras (iškelia pirštą): „*Taigi, gerbiamasai! Kaip pats ką tik išsireiškėte savo spalvingu gatvės slengu – „mentai“, policija, teisingumo gynėjai!*“ Priartintas budėtojo veidas (matos žmogelis visai pasimetęs): „*Ką?*“, Viktoras mostaguodamasis aplinkui tęsia: „*Mūsų atsakomybė – viso miesto saugumas! Ar suprantate žodžio „atsakomybė“ reikšmę, pareigūne?*“, budėtojas: „*Na... taip, manau, jog suprantu, tamsta inspektoriau...*“, Viktoras (iškelia pirštą): „*Žinoma, jūs juk ne kvailas. Taigi, turėdamas galvoje, jog su žodžio reikšme esate susipažinęs, norėčiau jūsų paklausti: kaip manote, ar galime būti atsakingi už milijoninį metropolį, jei bijome priimti atsakomybę už savo pačių veiksmus?*“. Budėtojas dirsteli į

Kristoferį – tas išsišiepęs rodo jam iškeltą nykštį. Budėtojas (vaizdas iš priekio) pasitempia: „*Ne, sere! Atleiskite už nekorektišką prašymą! Mundurui gėdos nedaršim – pasiaiškinimus gausite rytoj ryte!*“.

Viktoras nusišypso: „*Taip ir maniau, kad mane suprasite. Atsipalaiduokite. Iš tiesų nėra reikalo jums iš pat ankstyvo ryto trenktis į komisariatą dėl tokio menknieko.*“ Budėtojas (apsidžiaugęs): „*Tikrai?*“.

Viktoras: „*Žinoma*“, uždeda ranką budėtojui ant peties: „*Kaip supratote ir pats – jūsų prašymas buvo išties nekorektiškas. Lauksiu pasiaiškinimų po valandos – jei jų negausiu, išrašysiu papeikimus pats. Gero vakaro.*“ Budėtojas nustėręs lieka stovėti, Kristoferis, vis dar šypsodamasis, skėsteli rankomis.

Detektyvas su inspektoriumi patraukia link automobilio. Detektyvas: „*Ne per žiauriai?*“, Viktoras (papurto galvą): „*Tokie kaip jis daro gėdą visai institucijai. Blogiausia, jog veltėdžiai užtikrinti savo menkų postų saugumu. Nieko tokio, kad truputį pagąsdinau – galgi rimčiau dirbti pradės.*“ Kristoferis užveda variklį: „*O apie avariją ką nors išsiaiškinai?*“, Viktoras gūžteli pečiais: „*Pati avarija lyg ir neišsiskirianti. Bet tai, jog niekas dar nenutempė metalo laužo tikrai keistai atrodo – ši gatvė jau dvi kitas judrias alėjas jungia, po šimts pypkių. Ir gal gali paaiškinti, kam tau, velniai rautų, prireikė Totenkofo pirštų antspaudų?*“, Kristoferis (atsidūsta): „*Keistoka istorija. Kodėl mums nepakalbėjus prie puodelio kavos? Už kampo pilsto visai neblogą ir pigią.*“, Viktoras: „*Neblogą, sakai?*“, Kristoferis: „*Tokią, kokią dar įmanoma gert. Ne tą skystą asfaltą, kuriuo mus nuodija komisariate.*“.

Viktoras linkteli: „*Tokiu atveju - kodėl gi ne? Šiąnakt eiti miegoti vis tiek nebėra prasmės.*“ Vaizdas iš tolo – policininkų automobilis nuvažiuoja tolyn ir pasuka už gatvės kampo, paslaptinęs valkata paseka iš paskos. Kamera juda atgal, prasuka pro Lorenzo sudaužytą automobilį iki pat gatvės pabaigos. Ten, kur gatvė turėtų išsišakoti į alėją, viskas baigiasi tarsi nukirtus: vandens hidrantas, šviesoforas, pėsčiųjų perėja ir keli medžiai iki pusės sulindę į gyvenamąjį namą, kurio ten akivaizdžiai neturėtų būti. Kamera pakreipta kampu.

Detektyvas su Viktoru išlipa prie didelės, judrios ir gerai apšviestos gatvės su daugybe įvairiausio plauko žmonių ir automobilių. Viename iš šalia stovinčių pastatų įrengtas greito maisto kioskelis-kavinė, prie pat šaligatvio įtaisytos aukštos baro kėdės. Už prekystalio stovi treningais vilkintis pagyvenęs kinas su keliais pagalbiniais darbininkais. Policininkai susėda, šalia dar keletas ką nors valgančių ar geriančių žmonių, vaizdas iš šono. Kiosko padavėjas vienam iš atsitiktinių klientų: „*Makaronai su kario padažu ir puodelis japoniško slyvų vyno – 20.45.*“ Klientas: „*Prašau, štai 50-tinė.*“, Padavėjas: „*Dėkui, taip, taip, taip, taip, taip... jums būtų... (skaičiuoja ant pirštų) 29.55 gražos.*“ (paduoda klientui pinigų). Klientas paskaičiuoja pinigų: „*Atleiskite, bet man davėt 19, ne 29.*“ Sulig tais žodžiais į juos atsisuka Kristoferis, jo susidomėjęs veidas priartintas (Viktoras tuo metu žiūrinėja meniu). Padavėjas: „*Oi, labai atsiprašau. Dar tik antra diena kaip čia dirbu, vis neįprantu prie vietinės valiutos. Štai.*“ (paduoda pinigų). Klientas nusišypso: „*Nieko, nieko. Jūs iš Kinijos?*“, padavėjas: „*Hong Kongo.*“, klientas: „*Aaa, aišku. Puikiai kalbate, bičiuli, visai be akcento. Tikrai geriau nei aš kantonietiskai. Sėkmės darbe!*“, Padavėjas (linkteli): „*Dėkui, pone. Dar kartą atleiskite.*“ Kristoferio dėmesys išblėsta. Viktoras treninguotam kinui: „*Du kavos puodelius, prašyčiau. Juodos, stiprios ir be cukraus.*“ Kinas (pažvelgdamas į Kristoferį): „*O, ponas Grinius!*“ (Kristoferis jam šypteli) „*Jūs irgi iš 14-osios, ar ne? Naktinė pamaina?*“ (Viktorui), Viktoras: „*Panašiai. Policijos darbas niekada nesibaigia.*“, Kinas: „*Galiu užjausti, bet ne paguosti, šefe – pats dirbu kaip beprotis, kiaurą parą. O šitie dykaduoniai studentai užuot padėję tik dar labiau viską apsunkina. Ei, Vong-lin! Negirdėjai*

kliento? Du puodelius juodos, ekstra stiprios!” (tas pats padavėjas griebiasi kavos aparato). Viktoras atsisuka į Kristoferį: „Taigi, detektyve, klok – kas per reikalai su tuo Totenkofu? Kam tau prireikė jo pirštų antspaudų?“

Vaizdas veikėjams iš priekio, jiems už nugaros - gatvė. Padavėjas paduoda du garuojančius puodelius, policininkai ima gurkšnoti. Detektyvas: *„Keisti reikalai, Viktorai. Kalbėsiu trumpai ir aiškiai. Tas pats Lorencas Totenkofas, kuris po automobilio avarijos mirė ligoninėje, šiandien, na, praktiškai jau vakar, įvirtė į mūsų nuovadą. Rėkė, kad kažkas nori jį nužudyti. Vos nuėjau patikrinti, kas jis toks, Totenkofas buvo dingęs, bet paliko pirštų antspaudus. Tai tikrai buvo jis, negalėjau apsiriki.“* Trumpa tyli scena. Viktoras: *„Skamba neypač tikėtina, tas tiesa... bet įmanoma. Manai, tas Totenkofas kažkur įsivėlęs? Italai, vietiniai? Tik didelė organizacija galėtų taip įtikinamai inscenizuoti žmogaus mirtį, slavų „bratvas“ ir kinų triadas galim atmesti. Svarstai galimybę, jog tikrasis ponas Totenkofas dar vis gyvas, o avarija buvo surežisuota?“*. Detektyvas (įsitempusiu veidu): *„Visaip gali būti. Žinau tik, kad negaliu visko tiesiog pamiršti. Jei palyginus pirštų antspaudus jie nesutaps – reikalas tikrai nešvarus. Jei sutaps – velnias žino, kas čia dedasi.“* Viktoras (tiriamu žvilgsniu): *„Kodėl turėtų sutapti? Tai neįmanoma, neužsimintum net apie tokią galimybę. Šiaip jau, turėtum ne pirštų antspaudus tikrinti, o Lorenzo Totenkovo biografiją. Ar tu tikrai nieko nuo manęs neslepi?“*. Detektyvas (labai įsitempęs): *„Na-“* (Kristoferis pertraukiamas žmogaus, kuris šitame panelyje nematomas): *„Aš viską mačiau.“*

Viktoras ir Kristoferis atsisuka į šalia jų prisėdusį žmogų, kuris yra juos atsekęs valkata. Be to, jis atrodo šiek tiek (bet nelabai akivaizdžiai) panašus į tą monstrišką valkatą pirmame skyriuje. Valkata išsigandęs, sunėręs rankas prie veido, rankos dreba. Valkata: *„Tuuu. Taip, tu, eto, herr palkovnik.“*, parodo į Viktorą. Viktoras (tyliai) Kristoferiui: *„Kokia kalba šneka šis džentelmenas?“*, Kristoferis (tyliai) Viktorui: *„Man regis, visomis.“* Valtata tęsia: *„Ja, tu. Girdėjau, ko klausinėjai to arschgefickter Hurensohn Bobby...“* Kristoferis iškelia pirštą: *„Kokio dar Bobby - „faro“ arba „mento.“ Mes ne Anglijoje.“*, Valkata (piktai): *„Arschgeige.“* Kristoferis (Viktoro): *„Ką tai reiškia?“*, Viktoras (nepritariamai papurto galvą): *„Nenori to žinoti.“* Valkata atsikrenkščia: *„Herr... Tai yra, pone, gerbiamasai... Tas ūsuočius durak -idiotas, turiu galvoj, oi, atleiskit, kvailelis- nieko jis nežino, nieko nematė. Bet aš... Aš vakar ryte buvau ten, mačiau „avariją“ ir kas nutiko po jos.“* (demonstratyviai persižegnoja). Kristoferis susidomėjęs pasilenkia: *„Tęskite. Cigaretę?“* (ištiesia jam cigaretę). Valkata palinksi: *„Da, mōistagi. Aitäh!“* Policininkai susižvalgo. Viktoras: *„Kas per..?“*, Kristoferis: *„Vengriškai arba estiškai, manyč. Nesu tikras.“* Valkata įtraukia dūmus, išpučia, apsiramina. Kristoferis valkatai: *„Nagi, gerbiamas poliglote. Pradėjote pasakoti apie avariją. Kas jus taip išgąsdino?“*, Pauzė. Valkata mąsto. Valkata (nervingai dairymasis): *„Iš pradžių buvo rytas kaip rytas – snūduriavau savo vietele, prie Mülleimer, kai staiga...“*

Dabar veiksmas nusikelia į valkatos atsiminimus (jo pasakojimą perteik vaizdais). Valkata prie gatvės kampo šiukšlių krūvoje, ankstus rytas. Valkata apsnūdęs, dar beveik miega, gatvėje važinėja automobiliai. Gatvė ištuštėja, joje lieka vienas automobilis, kuris po truputį lėtėja (Lorenzo automobilis), valkata dar vis snūduriuoja. Staiga visko, kas yra gatvėje, šešėliai ima tysti ir didėti, automobilis visiškai sustoja, valkata jau įdėmiau ir nepatikliau stebi, nors vis dar užsimiegojęs. Visą gatvę, išskyrus automobilį, apgaubia šešėliai, vienintelis apšviestas automobilis atrodo labai

vaiduokliška. Priartintas automobilio langas. Automobilio vairuotojas (Lorensas Totenkofas) prisipaudeęs prie stiklo, lyg prašytų ko pagalbos, veidas iškreiptas siaubo. Šešta scena – automobilį apglėbia didžiulis šešėlis, automobilis ima pats lūžinėti akyse – korpusas linksta ir lamdosi, langai dūžta. Šešėlio forma nelabai aiški, akimirkai ji pasidaro vos vos panaši į žmogišką siluetą. Iš automobilio vidaus pasigirsta agoniškas šauksmas, automobilis virsta tuo laužu, kurį matė Kristoferis su Viktoru. Tuomet, didžiausiai valkatos nuostabai, iš automobilio liekanų lyg niekur nieko (ir neaišku, pro kur) išlipa žmogus (Lorensas) ir ramiausiai nueina gatvę, o prie pat gatvės kampo tarsi ištirpsta ore. Šešėliai vėl tampa normalūs, didysis šešėlis - išnyksta. Po to į gatvę atvažiuoja du policijos automobiliai ir gaisrininkai, gaisrininkai išpjauna automobilyje skylę ir ištraukia tą patį Totenkofą, tik gerokai apdaužytą ir sužeistą, jam iš galvos pliaupia kraujas. Vienas iš gaisrininkų sušunka: „Jis dar gyvas!“. Valkata iš išgascio praranda sąmonę.

Valkatos pasakojimas baigtas, valkata vėl žegnojasi. Kristoferio veide susidomėjimas, Viktoro – nepatikli pašaipą. Viktoras: „*Detektyve Griniau, vis noriu jūsų paklausti – kartais nemaišote į savo tabaką ko nors smagesnio?*“ Detektyvas (išsitraukia iš kišenės užrašų knygėlę): „*Jūsų vardas ir pavardė?*“, Viktoras: „*Griniau? Pala... Negi tu visą tai priimi rimtai?*!“, Valkata: „*Nikola Bogdanas.*“ Kristoferis užsirašo, išplėšęs lapelį paduoda nustebusiam Viktorui: „*Reiks patikrint duomenų bazes. O jūs, pone Bogdanai...*“, atsigręžia į valkatą, išsitraukęs piniginę paduoda kelis banknotus: „*...smarkiai pagelbėjote mūsų tyrimui. Nusipirkit ko nors pavalgyt, išgert – jei ryt užsuksit į 14-ąją nuovadą duoti tikslesnių parodymų, duosiu dvigubai tiek. Sutarta?*“. Valkata spaudžia jam ranką dėkodamas: „*Konešno, barátom!*“, tuomet gnauždamas banknotus prie krūtinės greitai pasipusto padus. Viktoras: „*Gera, man reikia trupučio konteksto. Ką visuose šituose kliedesiuose išskaitei tokio, kas mums galėtų padėti su tyrimu?*“, Kristoferis: „*Truputį pagalvok. Lorensą jis nupasakojo tiksliai. Avarijos vieta atitinka. Mūsų draugas poliglotas akivaizdžiai matė kažką neįprasto. Ką būtent – čia jau kitas klausimas. Ryt reiks normaliai jį iškamantinėt, kad užčiuoptumėm nors kokią blaivaus proto giją.*“, Kristoferio mintys: „*Tiesos jam negaliu sakyti... dar per anksti. Jei išvis tam ateis laikas.*“ Viktoras, atsidūsta, papurto galvą: „*Gal ir taip. Esu pernelgypatęs į tokius padugnes nekreipti dėmesio – auklėjimo problema. Sakyk, kaip manai, iš kur šitas valkata kilęs? Jo kalba – visiška mišrainė. Šnekėjo vokiškai, angliškai, rusiškai... lyg ir vengriškai.*“, Kristoferis gurgšteli kavos: „*Aha. Man regis dar ir estiškai, nors dėl to nesu tikras. Daug keliavęs jaunystėj, matyt.*“, Viktoras papurto galvą: „*Keliavęs... ne savo noru. Iš jo kalbėsenos spėju, jog vyrukas turi normaliai išsivysčiusį PTSS.*“, Kristoferis: „*Ką tokį?*“, Viktoras: „*Potrauminį streso sutrikimą. Gan naujas medicininis terminas... Esi girdėjęs, kaip sunku prievartavimų aukoms toliau gyventi pilnaverti gyvenimą? Arba... kaip kareiviai grįžta namo sutrikę, pasimėtę, negalintys... pamiršti dalykų?*“ (Viktoras teliuskuoja savo kavos puodelį, vaizdas iš apačios; Viktoro veidas labai liūdnas): „*Vyrioko amžius kaip mano velionio tėvo. Tikriausiai kariavo rytų fronte.*“ Vaizdas iš šono – Viktoras sėdi susigūžęs, tyli, veidas šešėlyje. Kristoferis: „*Viktorai, viskas gerai.*“, Viktoras: „*Eik šikt!*“, pakelia galvą: „*Oi, atsiprašau, mielas kolega, tikrai nenorėjau taip vulgariai nusikeikti. Prašau, atleiskit – tiesiog išsprūdo.*“, Kristoferis: „*Nieko tokio. Suprantu. Viskas gerai. Gal traukiam laboratorijon ištirti tų pirštų antspaudų, kuriuos radom automobilyje? Ar jau susiprotėjai, kad geriau palikti šią kebeknę man?*“, Viktoras papurto galvą: „*Ne, tiek jau tos. Kuo*

keisčiau, tuo įdomiau – argi tai ne tavo motto? Tik luktelėk kol baigsiu kavą gert. Nemelavai – tikrai nebloga.“

Kristoferis susimoka, jo dėmesys vėl nukrypsta į kitą padavėją, tą patį, kurį stebėjo prieš tai – šis aptarnauja kitą klientą. Vong-lin: „*Terijaki vištiena su ryžiais: 14:99.*“, Klientas (paduoda pinigus): „*Prašau, 30.*“, Vong-lin rankose šiurena pinigus: „*Taigi... Penkiolika gražos...*“, duoda klientui smulkia monetą ir tai, kas atrodo kaip trys banknotai. Kristoferis susidomėjęs prisimerkia – priartinta Vong-lin ištiesta ranka. Iš tiesų tai tik du banknotai, apatinis perlenktas pusiau, kad atrodytų, kaip trys. Tikrojo trečio banknoto kampas kyšo iš Vong-lin rankovės. Klientas, nepastebėjęs vagystės, padėkoja ir patraukia gatve tolyn, darbas verda toliau. Kristoferis šypteli: „*Padavėjau. Padavėjau! Mano kavoje tarakonas.*“ Vong-lin: „*Atleiskite, pone! Tuoį parūpinsiu naują puodelį...*“ Padavėjui priėjus, Kristoferis triukšmingai trenkia puoduką į prekystalį, stveria Vong-lin už rankos ir atitraukia rankovę. Visi klientai sėdintys aplinkui sužiūra – iš plačios Vong-lin rankovės pažyra banknotai. Kristoferis (šypsodamasis): „*Atleiskit, suklydau. Tarakono nebuvo, švarinat čia viską puikiai. Ypač savo klientų kišenes.*“, priartintas įsitempęs Vong-lin veidas, reverse-shot į priartintą Kristoferio šypsenėlę. Aplinkui žmonės šneka: „*Vagis!*“, „*Svolačius!*“. „*Ei, ir mane apšvarino!*“. Vong-lin barstydamas banknotus peršoka per prekystalį ir pasileidžia bėgti gatve tolyn, Kristoferis krizendamas sėda toliau gerti savo kavos puodelio. Pašoka Viktoras: „*Tu ką, taip viską ir paliksi?!*“. Kristoferis (numoja ranka): „*Atsipalaiduok, mūsų pamaina jau seniai baigės. Tegu durnelis bėga.*“ Viktoras stveria nuo stalo savo puodelį: „*Puikiai, po velnių, žinai, kad tai ne argumentas!*“ ir pasileidžia bėgti paskui vagį. Kristoferis tik atsidūsta ir papurto galvą (už jo fone matome už burnos susiėmusį užkandinės savininką). Keli paneliai bėgančio vagies, jis, rodos, visai sėkmingai bėga iki kol jam iš už nugaros atskridęs objektas nesudūžta į Vong-link pakaušį. Vagis suklumpa. Sekantis panelis – pridusęs Viktoras, tokia poza, lyg ką tik būtų metęs diską olimpinėse varžybose. Viktoras prieina prie vagies, surakina rankas, išsitraukia raciją: „*Alio, septintoji nuovada? Čia inspektorius Hobšteinas. Nedidelė situacija iškilo.*“

Sekantis panelis: ta pati lauko užkandinė, Viktoras perduoda Vong-lin ką tik atvažiavusiems policininkams, kurie suareštuoja ir labai susinepatoginusį parduotuvės savininką. Aplinkui susirinkę klientai jam ploja. Susiėmęs už galvos Kristoferis burba: „*Nagi, Viktorai. Ar tikrai reikėjo tiek dramos? Gi čia tik smulkus vagišius. Šiąnakt pagąsdinau, kitąsyk būtų gerokai pagalvojęs prieš ką nors panašaus iškrėdamas. Negalėjai visko tiesiog juokais nuleisti?!*“, Viktoras (atsisukęs): „*Jei nenorėjote „dramos“, detektyve Griniau, kodėl gi varginotės minėtą smulkų vagišių išaiškinti?*“, Kristoferis: „*Aš... kitaip negalėjau. Supranti? Negalėjau.*“, Viktoras (skėsteli rankomis): „*Atsakei į savo paties klausimą. Ditto. Taigi, laboratorijos?*“, detektyvas: „*Jo. Kuo greičiau išsiaiškinsiu, kas įvyko su tuo Totenkofu, tuo geriau. Eime.*“

Detektyvas su Viktoru vėl važiuoja per miestą, Kristoferis atrodo susikaupęs susikaupęs (jo mintys: „*Pono Bogdano pasakojimas... pirštų antspaudų neužteks. Trūks-plyš reiks patikrint gatvės kamerų įrašus.*“). Griniaus automobilis privažiuoja prie aukšto, griežto ir įspūdingai atrodančio pastato, prie kurio stovi daugybė policijos automobilių ir virš kurio puikuojasi užrašas „Centrinis Policijos Komisariatas“. Detektyvas greitai išlipa iš automobilio, užbėga plačiais laiptais iki didelių slankiojamų

durų, Viktoras bėga iš paskos, šaukdamas: „*Ei, luktelėk!*“. Detektyvas įsiveržia į vidų, didelę (bet šiuo metu beveik tuščią) priėmimo salę. Prie ilgo ir aukšto stalo, kertančio salę į dvi dalis, smakso tik vienas apsnūdęs budėtojas. Kristoferis nieko nelaukęs parodo jam pažymėjimą: „*Detektyvas Grinius ir inspektorius Hobšteinas. Mes į laboratoriją.*“. Budėtojas tik išlemena: „*Labas vakaras...*“, o detektyvas jau peršokęs per užtvartą ir skuba laiptais žemyn salės šone, Viktoras (supykęs) - iš paskos. Šone pastebi du ūsuočius, berašančius pasiaiškinimą, nusišypso ir prabėgdamas jiems iškelia nykštį. Vienas iš tų dviejų tyliai sumurma: „*Prakeiktas psichas...*“.

Policininkai nusileidžia laiptais, pereina ilgą, baltą koridorių, pasukę į dešinę įjungia šviesas ir įžengia į laboratoriją – kambarį, kuriame įrengta fotolaboratorija, pilna kompiuterių, įvairių su biologija ir chemija susijusių prietaisų. Inspektorius įsijungia vieną kompiuterį su didžiulia skanavimo mašina, prijungta prie jo, į reikiamas vietas sudeda pirštų antspaudų pavyzdžius, tuomet atsisuka į Viktorą ir sako: „*Sakyk ką nori, bet pirštų antspaudus patvirtinti privalau. Turiu tam priežasčių. Gali manim pasitikėti?*“, Viktoras: „*Žinoma, galiu. Dieve šventas, tai, kad ką darai man atrodo nesuprantama, tau iki šiol nekliudė bylų sprendime šluostyt nosis veik visiems likusiems miesto detektyvams. Viešpatie, jei pasakytum, jog vaikaisi to Lorenso Totenkofo vaiduoklį aš pirmiausiai išklausyčiau tavo argumentus ir tik tada pradėčiau svarstyti ar skambinti durnynui.*“ Kristoferis nusikvatoja: „*Dėkui už pasitikėjimą, Viktorai, betgi turėtum žinoti: greičiau jau pragaras užšaltų, nei pradėčiau užsiiminėti paranormaliom nesąmonėmis.*“ Kristoferio mintys: „*Taigis. Tikslus pragaro užšalimo laikas: 10:46 vakar vakare.*“ Viktoras (šypsodamasis padeda detektyvui ranką ant peties): „*Supratai, ką turėjau galvoje. Esu tikras, kad tavo priežastys svarios – kaip ir tos, dėl kurių iki šiol nuo manęs kažką slepi. Pasitikiu tavim, bet man pernelyg smalsu... Be to, mielas kolega, bijau, kad patenkinęs savo žingeidumą be mano priežiūros dar imsi ir nuspręsi kaltininkus paleisti - visai kaip tą smulkų vagiškį!*“, Kristoferis nubraukia Viktoro ranką sau nuo peties: „*Asmeninė erdvė, inspektoriau. Na, jei jau sakai, kad manim pasitiki... Kol tikrinsiu pirštų antspaudus, gal užbėktum į viršų ir peržiūrėtum CCTV įrašus? Taip greičiausiai aptiktumėme, ar pono Bogdano pasakojime būta nors kokios tiesos gijos. Man regis, penktojoje avenu vaizdo kamera yra įtaisyta netoli avarijos vietos.*“ Viktoras: „*Žinoma. Kita vertus, jei visgi paaiškės, jog turiu čia bėgioti ir vykdyti tavo nurodymus perniek, visą mėnesį dirbsi neapmokamus viršvalandžius.*“ Kristoferis: „*Lyg nuo tavęs priklausytų mano algos dydis. Jei grasini, grasink bent jau įtikinamai.*“, Viktoras: „*Po šimts pypkių, Kristoferi. Daraisi įžulus.*“

Viktoras lipa laiptais aukštyn, užbėga į milžinišką policijos darbo kambarį su daugybe kompiuterių, vieną iš jų įsijungia.

Tuo metu inspektorius įjungia skanerį ir įsitempęs stebi mašiną. Kompiuterio ekrane užrašas: „*Skanuojama – 10%. Jokių atitikmenų.*“ Kristoferio mintys: „*Nagi. Tiesos akimirka. Kvaištelėjęs aš ar ne? Na ir smagus laiko praleidimo būdas!*“

Valkata (jau apgirtęs) išeina iš gėrimų parduotuvės vieno dangoraižio pirmame aukšte, šlitinėdamas eina gatve su pusiau nugertu buteliu rankose. Pasižiūri į dangų (priartintas veidas) – pro debesis šviečiasi didžiulis, beveik pilnas mėnulis.

14-oji policijos nuovada, stebėjimo kambarys (tas, su ekranais). Prunencija vis dar miega, pro duris įeina Domas - jos pamaina - ir šypsodamasis sako: „*Labas rytas, Prunencija, kaip budėjimas? Įtemptas darbas, ar ne?*“. Prunencija vis dar miega.

Viktoras į kompiuterį suveda savo vardą, pavardę ir slaptažodį („vardas: Viktoras, pavardė: Hobšteinas, pareigos: inspektorius, slaptažodis: *****“), įsijungia sena gera operacinė sistema DOS. Viktoras kažką paspaudžia, jam išmeta didžiulį datų ir skaičių su gatvių pavadinimais bei žmonių vardais sąrašą. Viktoras paspaudžia ant „Aveniu 5“ (skaičius dėk kokius nori).

Kristoferis dar labiau įsitempęs žiūri į skanavimo mašiną, kompiuterio ekrane: „Skanuojama – 52%.
Jokių atitikmenų.“

Valkata toliau eina gatve, perspektyva iš už jo nugaros, lyg jį kažkas stebėtų. Valkata pasuka iš judrios gatvės tiesiai į visiškai tuščią ir apleistą (nors tokią pat didelę), perspektyva vis dar tokia, lyg atrodytų, jog iš šešėlių jį kažkas stebi.

Domas švelniai papurto Prunenciją už peties, ta pagaliau atsibunda ir apsnūdusi apsidairo. Tuomet išsigandusi pašoka, sakydama: „*O, velnias, VĖL užmigau!*“, Domas (šypsodamasis): „*Neeee, negali būti! Ech, Prunencija... Eik namo, pailsėk, šefui nieko nesakysiu.*“ Prunencija pasilenkia prie VRC aparato išimti juostos. Stambiu planu jos susiraukęs veidas – VRC juosta be užrašytos datos.

Valkata sustoja prie nedidelės namo nišos, kurią dengia aklina tamsus šešėlis, atsilošia ir ima gerti tiesiai iš butelio kaklelio.

Viktoras pradeda žiūrėti įrašą, atsuka jį iki 9:24 ryto (skaičiai parodyti aiškiai, kad skaitytojais iškart suprastų) – ekrane matosi (iš viršaus ir iš šono, tokiu kampu, koku įtaisyta kamera) gatve važiuojantys automobiliai, vienas iš jų – Totenkofo.

Detektyvas sėdi prie kompiuterio susiėmęs rankomis smilkinius, veidas įsitempęs, matosi keli prakaito lašeliai, vaizdas kiek iš šono, ekrane: „Skanuojama – 93%.
Jokių atitikmenų.“

Prunencija trina smilkinius, Domas klausia: „*Kas yra?*“, ji: „*Nieko... Tikriausiai pamiršau užrašyti numerį.*“, ant VRC juostos užrašo datą su nedideliu klaustuku šalia ir padeda ją prie kitų įrašų. Domui sako: „*Peržiūrėk šitą juostą už mane, gerai?*“. Domas: „*Būtinai, seržante. O dabar bėk namo, kol Viktoras negrižo!*“, Prunencija: „*Negrižo? Kodėl turėtų, jam gi pamaina seniausią baigęs?*“, Domas papurto galvą: „*Prieš valandą per radiją girdėjau, kaip su Grinium centre smulkius vagišius pakuoja.*“, Prunencija prunkšteli: „*Tiedu viens kitam sutverti.*“, Domas nusišpjauna: „*Gaidžiai. Greičiau jau viens kitam į subines sulindę. Brazinskio auksiniai berniukai, mat. Buvai geriausia detektyvė žmogžudysčių skyriuje niekam nelįsdama šiknon.*“, Prunencija nusišypso: „*Dėkui. Rimtai.*“, tuomet priėjus prie Domo greit apsidairius ar niekas nemato jį pabučiuoja. Domas paliečia ranka jos sėdmenis ir sušnibžda: „*Aldona pas savo tėvus. Šįvakar – pas mane. Su savo užpakaliuku tau leisiu daryti ką panorėjus.*“, Prunencija sukikena: „*Prisišnekėjai!*“, pamojuoja ir išeina. Domas, vis dar geros nuotaikos, įdeda į leistuvą Kristoferio paliktą tuščią juostą. Priartintas Domo veidas: suglumęs, antakis kilstelėtas. Ekranas juodas, jo kampe įrašyta TUŠČIA (arba EMPTY).

Iš šešėlyje paslėptos nišos išlenda žmogaus ranka su didžiuliu peiliu, už valkatos nugaros matosi tamsus pavidalas (jis turi šiek tiek priminti bet kurį iš žmonių, kurie sėdėjo šalia inspektoriaus ir Viktoro kiniečio kioskelyje) ir perpjauja jam gerklę.

Viktoras toliau atidžiai žiūri įrašą ir mato, kaip Totenkofo automobilis visu greičiu užvažiuoja ant šaligatvio, užkliudo namo kontraforsą, nuskrieja į gatvės vidurį ir ten tēškiasi, virsdamas tokiu metalo laužu, kokį matėme skyriaus pradžioje. Per stebuklą neužkliudo nė vieno kito automobilio.

Detektyvas įrėmęs kumščius sau į galvą, ekrane „Skanuojama – 100%. Skanavimas baigtas. Jokių atitikmenų.“ Kristoferis sumurma: „*Jokių atitikmenų... Vadinasi, čia tikrai tik nuovargis ir nemiga kalti...*“.

Springdamas krauju ir tampomas konvulsijų valkata nukrenta ant žemės, ranka su kruvinu peiliu ir tamsus pavidalas pasitraukia atgal į nišos šešėlį. Staiga debesys atidengia mėnesieną ir ji apšviečia nišą. Ši – negili ir visiškai tuščia.

Viktoras įžengia į laboratoriją: „*Paprasta avarija, jokių mistikų ar prikištų mafijos nagų... Bent jau iš pirmo žvilgsnio. Žinoma, jei viskas gerai inscenizuota iš įrašo to tikrai neatpažinsi. Ką išsiaiškinai tu?*“ Detektyvas (nusivylęs ir piktas ant savęs): „*Nieko, nė vieno atitikimo. Gerai sakai, reikėjo išsyk pradėti tikrinti Totenkofo biografiją ir ieškot bet kokių kriminalinės veiklos požymių. Po velnių. Atleisk, kad šiąnakt taip tave sutrukdžiau.*“ Viktoras: „*Nieko tokio, patikrinti buvo verta. Man irgi pradėjo darytis kažkaip įtartina, ypač, kai tas ūsuočius dykaduonis „negalėjo atsiminti“... Ei, pala.*“ Pričina prie pirštų antspaudų, kurie dar vis ant skanavimo mašinos, pažvelgia į juos. Viktoras: „*Pamėgink uždėt juos ant švieslentės.*“ Inspektorius: „*Kam?*“, Viktoras: „*Nežinau, bet du iš jų man atrodo kažkuo panašūs...*“ Grinius nueina prie laboratorijos sienos, ant jos – didžiulė balta lenta su pritaisytu slankomuoju didinamuoju stiklu. Kristoferis įjungia ją, lenta užsidega ryškia neonine šviesa. Tuomet Kristoferis prie jos prikabina visus pirštų antspaudų pavyzdžius, bei paslenka virš jų didinamąjį stiklą. Viktoras: „*Taip, taip, paimk 3-ą pavyzdį nuo parodymų formos ir 5-ą nuo automobilio vairo.*“ Detektyvas nuima kitus pavyzdžius, po padidinamuoju stiklu likę tik tie du. Antspaudai stambiu planu – be galo panašūs, tik kai kurios raukšlės iš antspaudų nuo formos atrodo susiliejusios ir išblukusios. Kristoferis (jau kiek nudžiugęs): „*Puikiai pastebėta, inspektoriau! Ne už nieką trigubai didesnę atlyginimą gauni, panašu.*“ Viktoras (sukryžiuavęs rankas ant krūtinės): „*Visi tie modernūs prietaisai turi savo galimybių ribas. Plika žmogaus akis kaip buvo reikalinga, taip ir bus. Bet tai dar nieko nereiškia – net jei čia nekokybiškas antspaudas, mums reiktų trečio pavyzdžio tam patikrinti.*“ Detektyvas išsitraukia cigaretę ir užsidega, murmeldamas: „*Trečio pavyzdžio...*“, Viktoras iškalbingai parodo į ženklelį ant sienos su nubraukta cigaretę, inspektorius nepatenkintas užgęsina. Tuomet ima raustis kišenėje, išsitraukia užrašų knygelę, atsiverčia puslapį, kuriame prasideda Totenkofo parodymai. Puslapis detektyvo rankose stambiu planu – „9:25 ryto ponas Lorensas Totenkofas atsibunda savo bute Helsinkio g. 9-13 pažadintas žadintuvo skambesio.“ Virš užrašų knygelės kiek išblukusi scena iš pirmo skyriaus, ta, su Totenkofo ranka, išjungiančia žadintuvą. Inspektorius nusišypso: „*Man regis, žinau, kur galime gauti tą trečią pavyzdį.*“

Policininkai vėl važiuoja per miestą, jau švinta. Viktoras žiovauja, Kristoferis rūko. Iš automobilio radijos sklinda žinių skaitovės balsas: „...Šv. Pranciškaus ligoninė dėl nežinomų priežasčių uždaryta, daugybė kritinės būklės pacientų negali susilaukti pagalbos, o iš ligoninės personalo vis dar jokių žinių...“ Detektyvas: „Po velnių, na ir pamišėliška naktis – aš juk visai neseniai buvau toje ligoninėje, viskas atrodė labai ramiai. Įdomu, kas ten darosi?“. Viktoras: „Nekantrauju sužinoti... o, ne, tai tu nekantrauji. Aš mielai dabar miegočiau namuose šalia savo žmonos. Gal reikėjo tavęs paklausti ir nesikišti. Nors ne, pernelyg smalsu, kas per keistos idėjos tave šiandien apėdo. Šaip ar taip, mano pareiga rūpintis savo pavaldinių dvasine gerove.“ (nusijuokia). Kristoferis: „-Kalba žmogus, kurio pusė miesto pareigūnų bijo kaip ugnies.“, Viktoras: „Kaip sakoma - jei muša, reiškia, myli. Jei jūs man nerūpėtumėt, taip smarkiai nesistengčiau palaikyti drausmės. Be to, tavęs tai niekada neveikė, tad prašyčiau nemoralizuoti.“ Kristoferis (gūžtelėja pečiais): „Nei moralizuoju, nei ką. Tavo metodai aiškiai veikia, juk tai svarbiausia. Be to, man nėra ko bijoti – ne dėl karjeros ar gero atlyginimo stojau į policijos pajėgas.“, Viktoras: „Ir būtent dėl to kopi karjeros laiptais greičiausiai iš visų. Brazinskis nėra pats maloniausias žmogus, bet talentą ir ambicijas jis pripažįsta.“. Kristoferis: „Juk sakiau, kad jokių ambicijų neturiu.“, Viktoras: „Ne visų ambicijos vienodos, Kristoferi. Manau, supranti, ką turiu omeny.“ Detektyvas pro langą tylomis nukrato cigaretės pelenus. Viktoras: „Visgi kai kurie tavo poelgiai man kelia galvos skausmą. Kad ir tas vagišius, Vong-lin. Buvai pastabus, atkreipei dėmesį, demaskavai kvailėlį – ir leidai jam bėgti. Kodėl? Žinau, žinau, pamaina buvo pasibaigus, o vagis veikiausiai nebuvo itin visuomenei grėsmę keliantis individas. Suprantu, kas policijos darbe tave traukia labiausiai, bet mane be galo glumina tavo teisingumo jausmo nebuvimas.“, Kristoferis (ironiškai šypteli): „Teisingumo? Kurgi tas tavo teisingumas?“, Viktoras (kantriai): „Prašau, paaiškink. Ar čia bus vienas iš tavo filosofinių nukrypimų, brangus kolega?“, Automobilis toliau pavaizduojamas iš didelio atstumo. Kristoferis (traukia dūmą): „Jokių filosofijų. Paprasčiausias sveikas mąstymas. Viską lemia pasirinkimai, nesutinki?“, Viktoras: „Pasirinkimai?“, detektyvas: „Taip, aš vagišių demaskavau. Prieš daugybę žmonių. Pastačiau ant pjedestalo. Taip, išgąsdinau. Parodžiau jo silpnąją pusę. Pavojų. Kiek nedaug tereikia, kad susimautų. Ką Vong-lin darys toliau? Galimybių milijonai. Galbūt tęs savo sumautą gyvenimėlį lyg nieko nebūtų nutikę. Bet gali būti ir kad mes nusikaltėlio karjerą. Susiras normalų darbą. Gyvens kaip žmogus. O gal pasidarys atsargesnis, pabėgs iš miesto; gal net pats prisistatys į nuovadą suėmimui. Esmė, jog visos šios galimybės – jo sprendimai. Jo pasirinkimai. Taip, tu teisi, man visiškai pakanka nusikaltimų išsiaiškinti. Kitų žmonių teisti neturiu teisės. Ne, tylėk, žinau, ką pasakysi. (Viktoras jau žiojasi prieštarauti) Turiu galvoje, jog negaliu teisti žmogaus už tai, ką jis pasirinks daryti ateityje. Visi tie pasirinkimai, kuriuos išvardinau... na, suareštuodami Vong-lin mes nusprendžiame už jį. Suėmus pasirinkimas lieka tik vienas – kalėjimas. Ir jis absoliutus.“. Policininkai kelias minutes važiuoja tylėdami. Sudegusią cigaretę Grinius išmeta pro langą. Viktoras susikūprinęs, jo veidas šešėlyje, bet nuo akinių atsispindinti ryto šviesa padaro juos baltus ir paslepia netgi akis. Viktoras: „Pasirinkimas jam visad buvo tik vienas. Visados yra.“, Priartintas Viktoro veidas pusiau iš priekio, pusiau iš šono – jo akinių stikluose atsispindi palmės, džunglių tankmė. Džiunglės baltos, dangus juodas. Automobilis toliau pavaizduojamas iš didelio atstumo.

Galiausiai jie sustoja prie daugiabučio, kuriame gyveno Lorensas, tik jis neatrodo toks apleistas ir apsilaupęs, kaip iš Lorenzo perspektyvos. Kristoferis ir Viktoras išlipa iš automobilio. Kristoferis nešasi savo lagaminėlį. Viktoras: „Beje, kaip gi katini įeiti į butą? Čia ne nusikaltimo scena – na, bent kol kas – orderio kratai neturim, o belstis į negyvėlio duris neitin verta.“, Grinius: „Palik tai man, bouse.“ Abu eina kiemu (jau beveik visai prašvitę) ir žengia pro laukujes duris į tamsią daugiabučio laiptinę. Viktoras (kiek pasibjaurėjęs): „Na ir skylė!“, inspektorius: „Patikėk, gyvenu labai panašioj, jei ne blogesnėj. Užsuk kada į svečius, jei netiki – ir žmoną pasikviesk. Pas jus jau tiek kartų buvau, judu pas mane – niekad. Viengungiška landynė. Bet gi pasistengčiau apsikuopt.“, Viktoras: „Kad ir šįvakar, Kristoferi – tau tinka?“, Grinius: „Reikėjo man užsimint... Gerai, šįvakar kokiai aštuntai. Veikiausiai visvien nieko svarbaus nebūčiau veikęs.“ Policininkai lipa laiptais į viršų. Viršuje detektyvas iš lagaminėlio išsitraukia daugybę spynų atrakinėjimo įrankių ir pritūpęs ima knibinėti 13 buto spyną. Viktoras (pasipiktinęs): „Rūpūžele! Kas tau, nagai panižo atsidurt kitoje areštinės grotų pusėje?!", Kristoferis (sukikena): „Ramiai, Viktorai. Nieko tu nematei. O ko nematai, dėl to galvos neskauda.“ Viktoras (akmeniniu žvilgsniu stebi Kristoferį, pavaizduotas iš apačios): „Pirmiausia vos nepaleidi vagies dėl velniai žino kokių moralinių nuostatų, dabar pats pažeidinėjai įstatymą. Imu svarstyt, kad gal visgi ir verta pakoreguoti paskutinį raportą Brazinskiui dėl- Ei, stokis ir slėpk įrankius!“. Kristoferis pašoka ir paslepia ryšulį už nugaros.

Laiptais į viršų lipa ponias Kaufman su šluota. Ji sustoja ir įtariai pasižiūri į policininkus: „Labas rytelis. Ar jūs pas poną Loreną? Gal galiu kuo padėti?“. Viktoras draugiškai nusišypsuoja ir parodo pažymėjimą: „Labas rytas. Iš tiesų gal ir galėtumėte – mes iš policijos, pono Lorenzo Totenkovo ieškome. Gal žinote, kur šiuo metu galėtumėm jį rasti? Panašu, jog bute nieko nėra.“. Kaufman (pridėjusi ranką prie skruosto): „Policija... Ko kaimynėlis sugebėjo prisidirbti? Atrodo toks padorus jaunas vyras, visad malonus, mandagus... Niekad negali žinoti, niekados! Ne, persiprašau, bet nemačiau pono Lorenzo nuo vakar ryto.“ Kristoferis (aiškiai susidomėjęs): „Vakar ryto? Gal galėtumėte papasakoti smulkiau?“. Kaufman: „Atvirai jums pasakysiu, ponai pareigūnai – tiksliai nežinau, ar tai tikrai buvo jis... Kai ploviau laiptinės grindis, kažkas tarsis šmėkštelėjo iš jo buto, prabėgo nė nepasisveikinęs. Iš tiesų, pasirodė tuomet keista – taip greitai ir tyliai prasmuko, jog net galvojau, kad pasivaideno. Be jokio garselio, kaip Dievą myliu.“ Detektyvas (susinervinęs išraiška): „Taaaip, pasivaideno... Na, ką gi, jei jo nėra namie, tai mums čia nėra ko veikti. Viso geriausio, ponias.“ Detektyvas išsitraukia iš kišenės užrašų knygelę, kurioje jis surašęs Totenkovo parodymus, praverčia kelis puslapius. Priartintas vienas knygelės puslapis, inspektoriaus pirštas sustojęs ties vardu „Kaufman“. Detektyvas sušunka benueinančiai ponias Kaufman: „Atleiskite, ponias, bet kokia jūsų pavardė?“. Ponias Kaufman: „Kaufman.“ Kristoferis nužvelgia ją neramiu žvilgsniu. Priartintos ponios Kaufman akys – kuo normaliausios. Detektyvo mintys: „Paprastčiausia per daug laisvo laiko turinti bobulė... matos, paskalas mėgsta. Bet tai vargiai ją padaro žudike. Ar pabaisa.“

Grinius su Viktoru nulipa į laiptų apačią, palaukia, kol Kaufman įeis į savo butą, tuomet tyliai grįžta atgal. Kristoferis kiek pavargęs atrakina Totenkovo buto duris, policininkai tyliai į jį įžengia.

Namo vaizdas iš lauko pusės, perspektyva iš apačios – Totenkofo namą kažkas stebi (žmogus pavaizduotas iš už nugaros). Tai vienas iš kiniško maisto užkandinės klientų. Iš žmogaus kišenės kyšo didelio peilio rankena.

Policininkai apžiūrinėja jovalą Lorenzo bute. Viktoras (piktokai): „*Vaidenasi, mat kaip... Manai, nepastebiu, kur viskas suka? Paslaptingi benamiai, vaiduokliškos istorijos ir kitokios linksmybės... Ar čia nuovada man pokštą nusprendė iškrėsti? O gal čia tik tavo idėja, gerbiamasai?*“. Detektyvas (niūriai šyptelėja ir užsimauna gumines pirštines, iš lagaminėlio išsiima pirštų antspaudų ėmimo priemonės): „*Patikėk, mano jumorio jausmas nėra pakankamai stiprus, kad suorganizuočiau tokio masto pokštą. Pats nusprendei su manim eiti, gi neverčiau. Tai gal padėk išsiaiškinti iki galo, Viktorai? Paimti trečią pavyzdį buvo tavo mintis, šiaip ar taip.*“ Tuomet atsargiai paima žadintuvą, pabrauko jį teptuku ir nuima pirštų antspaudus. Išima kitus du atrinktus pirštų antspaudų pavyzdžius ir prispaudžia juos prie apšviesto lango stiklo kartu su nauju, nuo žadintuvo. Priartinti visi trys pirštų antspaudų pavyzdžiai – atrodo beveik identiški, tik paimtas nuo vairo pats ryškiausias, nuo žadintuvo – kiek išsiliejęs, nuo formos – dar labiau išsiliejęs, su, rodos, besijungiančiomis raukšlėmis. Viktoras: „*Neįtikėtina... Atrodo taip, lyg būtų antspaudai žmogaus, kuris visą dieną po truputį mirkė savo pirštus silpnoje rūgštyje...*“ Detektyvas: „*Ne, žiūrėk, linijos vos vos skiriasi. Bet panašumas pernelyg didelis, kad būtų vien atsitiktinumas. Ypač turint galvoj, kad antspaudai palikti, regis, vieno ir to paties žmogaus. Kita vertus, tokie skirtumai iš niekur neatsiranda. Atrodo... lyg antspaudų savininkas būtų... keitęsis...*“ Viktoras piktokai nusišypso: „*Pirmiausiai suręzgi visai įtikinamą surežisuoto nelaimingo atsitikimo istoriją. Po to beveik įtikini, jog paslaptینگasis ponas Lorensas Totenkofas aplakstė pusę miesto tuo pačiu metu gulėdamas reanimacijoje. Nepradėk kabint dar ilgesnių makaronų apie kintančius pirštų antspaudus.*“, Kristoferis: „*Pats suprantu, tai skamba kvailai. Bet juk matai, kaip įtartinai atrodo – visus antspaudus juk ėmėm nuo to paties žmogaus. To paties žmogaus, Viktorai.*“ Viktoras: „*Teisybė. Bet kokia teorija geriau, nei jokios. Apieškokim šį kambarį iki galo, kol turim progą, gal dar ką rasim. Kaip manai?*“. Detektyvas: „*Žinoma.*“.

Abu ima verstis po Totenkofo daiktus. Viktoras staiga pastebi veidrodį ant vienos sienos, pasižiūri į jį ir susiraukia. Grinius tuo metu paima į rankas vieną iš daugybės alkoholio butelių, pakelia jį prieš šviesą – veide nuostaba. Pro butelio stiklą nepraeina šviesa, nors jis skaidrus. Taip pat butelis nemeta šešėlio. Bent keli paneliai, akivaizdžiai tą parodantys – Kristoferis prieš šviesą mojuoja ranką, ji meta šešėlį, butelis – ne. Viktoro atspindys veidrodyje – kambarys už jo nugaros tamsus, Viktoro akys irgi tamsios, tarsi didelės juodos skylės. Viktoras: „*Kas per..?*“, pasilenkia ir paliečia savo atspindį.

Abu policininkai susiėmę už galvos nukrenta ant grindų, vaizdas iš apačios – visi šešėliai kambaryje ima ilgėti ir judėti, kambario proporcijos keičiasi, darosi vis tamsiau. Staiga viskas baigiasi – Viktoras su Kristoferiu pakyla. Viktoras: „*Kas čia dedasi, po perkūnais?!*“ Kristoferis apsidairo po aptemusį ir pasikeitusį kambarį: „*Nežinau, bet, man atrodo, pats laikas iš čia nešdintis.*“. Detektyvas griebia lagaminėlį ir su Viktoru išbėga iš 13 buto, nepastebėdamas, jog pametė savo užrašų knygelę. Nukritusi užrašų knygelė priartinta.

Policininkai kitoje durų pusėje išsižioję iš baimės ir nuostabos į kažką spokso. Scena stambiu planu (per du puslapius, vaizdas jiems iš už nugarų) – policininkai stovi nenatūraliai iškraipytame ir labai smarkiai pailgėjusiame tamsiame, apgliaumyjusiame koridoriuje, o jame tingiai rangosi milžiniškas, glotnus (be čiupiklių) juodas čiuptuvas. Viktoras: „*Žalia rūta...*“, Kristoferis (su tokia pat pritrenkta veido išraiška): „*Mums... mums reikia iš čia sprukti... prie laiptų... tik tyliai ir atsargiai. Neužkliudykim šito... dalyko.*“, Viktoras linkteli, nors ir nepanašu, kad kažką suprato iš to, ką pasakė Grinius. Policininkai ima lėtai slinkti palei sieną link laiptų žemyn kitame, rodos, nesibaigiančio koridoriaus gale. Detektyvas lagaminu netyčia užkliudo čiuptuvą – jis trūkteli, trenkia policininkams, kurie pargriūva. Virš Viktoro pakimba čiuptuvo galas, kuris baigiasi keturiais gigantiškais žmogaus pirštais (be nykščio). Viktoras ima rėkti: „*AAA!!!*“, čiuptuvas jį puola, detektyvas griebia Viktorą ir tempia link priešingų laiptų kitame koridoriaus gale, laiptų į viršų. Vaizdas iš priekio ir kiek pakreiptas – už policininkų nugaros išlenda dar daugiau tokių pačių čiuptuvų, besibaigiančių pirštais, jie, daužydami sienas puola paskui policininkus, bet šie pasiekia laiptus, bėga į viršų (čiuptuvai vejasi), viršuje Kristoferis bando daryti visas duris (dalį iš jų baladoja rėkdamas *Pagalbos!*, bet iš to jokios naudos); vienos atsidaro, jis įtempia pro jas Viktorą, įlekia į butą (čiuptuvai vejasi), įbėga į vieną kambarį, užtrenkia jo duris ir ant jų užverčia knygų lentyną. Knygos visur pabyra – tai vaikiškos knygelės. Čiuptuvai tranko duris, Viktoras susmunka šalia jų. Kelios tylios sekundės, po policininkai bando atgauti kvapą. Kristoferis: „*Viktorai... pameni... sakiau... jog turiu svarias priežastis... racionalų paaiškinimą... jokių paranormalių nesąmonių?*“, Viktoras (įsiutusių žvilgsniu): „*Nu?!*“, Detektyvas: „*Visa tai mėšlas. Lorensas Totenkofas buvo vienu metu dviejose vietose. Rimtai.*“, Viktoras skėsteli rankomis: „*Žinoma, kodėl ne.*“, Kristoferis: „*Visą naktį mąsčiau, kaip tau tą pasakyti, o tu tiesiog priimi už gryną pinigą?*“, Viktoras parodo nykščiu į drebančias duris: „*Mėginčiau ginčytis, bet gigantiškas kalmaras neleidžia.*“ Grinius (tyliai, palenkęs galvą žemyn, susiėmęs ją ranka, veido nematyti): „*Žinai, Viktorai... pataikei į sumautą dešimtuką. Štai, mes manom, jog suprantam kaip veikia pasaulis. Žinom, kaip gyventi. Viskas aišku, papasta – nelengva, bet... paprasta. Ir štai vieną dieną išaiškėja, jog tai melas. Gražus melas, kurį sakome sau kiekvieną mielą dieną. Tiesa ten, už durų. Nieko mes nežinom, nieko nekontroliuojam. Nuogi krentam į neišmatuojamą, juodą bedugnę. Ir kai galiausiai tą suvokiam... Visa tai taip... taip...*“, Viktoras (geriau užremdamas pečiu drebančią ir traškančią lentyną): „*Siaubinga?*“, Kristoferis neatsako nieko. Viktoras papurto galvą ir nuo jo nusisuka. Kristoferis iš priekio, veidas vis dar šešėlyje. Kitas panelis: veidas priartintas, iš apačios. Jo plaštaka ir užkritę plaukai dengia didžiulę, plačią šypseną. Kristoferio mintys: „*...Nuostabu.*“

Paskutinis skyriaus puslapis – kambario vaizdas iš apačios ir iš šono, stambiu planu vienos iš nukritusių vaikiškų knygelių viršelį. Jame pavaizduotas linksmas tamsus aštuonkojis su žmogaus veidu. Apatiniame dešiniajame puslapio kampe: „2 SKYRIAUS PABAIGA“.